

MAMUAN

น.ส.น.น.

น.ส.น.น.

VOLUME 21 | ISSUE 245 | JANUARY 2021

a day

away

mamuang

(P.10-191)

มะม่วงน่ารัก เรียบง่าย พุดจางน้อย แต่สร้างความรู้สึกในใจนาน
แม้จะผ่านเวลาที่วิเศษที่ พรนิมิตร เริ่มต้นตวัดลายเส้นสร้างเธอมาเนิ่นนาน
แต่มะม่วงก็ยังคงเป็นเช่นนั้นเสมอ ส่งความรู้สึกดีๆ สร้างแรงบันดาลใจ และช่วย
ชี้แนะแง่มุมดีๆ ของชีวิตให้หลายต่อหลายคน
ชวนพลิกหน้ากระดาษหาคำตอบผ่านเมนคอร์สฉบับนี้ว่านอกจากความน่ารัก
ทำไมมะม่วงถึงเป็นที่รักของผู้คน

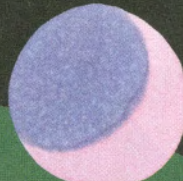
interview

(P.192-202)

ถึงจะเป็นผู้ให้กำเนิดมะม่วงแต่วิศุทธิ์ พรหมมิตร พูดเสมอว่าเขาไม่ได้ให้ชีวิต
แก่เด็กหญิงในชุดเหลืองคนนี้ เป็นคนอื่นๆ ต่างหากที่มอบความรู้สึกดีๆ ให้มะม่วง
จนเธอมีชีวิต

มากกว่านั้น มะม่วงยังให้ชีวิตอีกแบบแก่เขา

ชีวิตที่ตัดทอนจนเรียบง่าย มีความสัมพันธ์ที่ดี และได้ทำสิ่งที่รักในทุกวัน

โลกของมะม่วง

ทำไมได้มีมะม่วงอยู่คนเดียว

เช่นเดียวกับกับมะม่วง ตัวละครอื่นๆ ของ วิศุทธิ์ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาอย่างเฉพาะเจาะจง ว่าต้องมีลักษณะนิสัยใดลักษณะนิสัยหนึ่ง ตัวละครทุกตัวของเขาล้วนไร้ที่มาแน่ชัด ไร้เลขอายุ ความชอบ หรือความสนใจในสิ่งไหนเป็นพิเศษ หลายตัวละครก็เกิดขึ้นมาเพียงเพื่อรองรับเรื่องราวที่เขาอยากให้เกิดขึ้นในแต่ละตอน อย่างเมื่ออยากให้มีตัวละครเล่นเป็นพระอาทิตย์ ตัวที่เหมาะสมที่สุดก็ต้องเป็นลุงลีนผู้มีหัวกลมๆ

“เราเชื่อในความมั่วของเรา เวลาเขียนหรือสร้างตัวละครเราไม่ใช้สายจินตนาการสร้างโลก อยู่แล้วเลยมักจะปล่อยให้เรื่องราวเป็นไป ให้คนอ่านแต่ละคนตีความตามจินตนาการของตัวเอง

“นี่คือโลกที่เราต้องการจะบอก เราไม่ได้พยายามจะบอกคนอื่นว่าเราเป็นคนอย่างนั้นะ คุณต้องเชื่อผม ความคิดของคุณผิดทั้งหมด เพราะเราเชื่อว่ามันไม่มีโลกแบบนั้นหรอก ทุกสิ่งเปลี่ยนไปตลอด”

งานของวิศุทธิ์ละเอียดอ่อน ในความไม่มี

อะไร ไม่คิดอะไรมากของตัวละครอย่างมะม่วง หากมองให้ลึกลงไปอาจเห็นว่านั่นล้วนแอบแฝงไปด้วยปรัชญาที่วิศุทธิ์สนใจ มีทั้งการเกิด-ดับ มีทั้งความเป็นไปของโลกและธรรมชาติ เพื่อนของมะม่วงจึงไม่ได้มีแค่คน แต่ยังมีสัตว์ มีต้นไม้ มีธรรมชาติรอบๆ ตัวมาเกี่ยวข้อง คล้ายจะบอกว่าการดำเนินชีวิตในแต่ละวันเราไม่สามารถมองเห็นแค่มนุษย์ด้วยกันเองได้

งานของวิศุทธิ์สะท้อนโลกที่เขา มอง อย่างที่ บานาน่า โยชิโมโตะ เขียนคำนิยามไว้ในเล่ม *Everybody Everything*

‘เวลามะม่วงจิ้งกอดสุนัข คางของเธอจะเชิดขึ้นนิดๆ วิศุทธิ์เห็นความรักที่ซ่อนอยู่ในรายละเอียดเหล่านั้น ตาของแม่นกที่แค่นเคืองเมื่อไข่ของมันถูกขโมยก็เป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่ได้เกินจริงแต่อย่างใด หรือภาพของแม่ค้าขนมจิบใส่อีที่จ้องลูกค้าตาไม่กะพริบเพราะเธอกำลังลุ้นให้กินอยู่แทบขาดใจนั่นเอง

‘รูปที่วิศุทธิ์เขียนแม่แวบแรกจะดูเหมือนเด็กเขียนอยู่บ้าง แต่วิศุทธิ์สามารถอธิบายสิ่งที่เขาอยากจะเขียนได้ด้วยองค์ประกอบอื่นๆ จนสมบูรณ์’

ウイストット ポンニミット

Friends of Wisut

วิศุทธิ์เป็นคนที่มีความดี

ตอนย้ายไปอยู่โกเบ ประเทศญี่ปุ่นช่วงแรกๆ ก็ได้แฟนที่เป็นลูกครึ่งไทย-ญี่ปุ่น เป็นกุดสี่สารคอยแปลมู่นั้นนั่น แดมยังตาไว เห็นแววดาราในทีวีมะม่วงเป็นคนแรก

ตอนเริ่มต้นเขียนคอมิกในญี่ปุ่น เพื่อนชาวญี่ปุ่นก็ช่วยเอาไปเสนอสำนักพิมพ์ ให้ ติดต่อร้านหนังสือเพื่อวางขาย แดมยังกลายเป็นผู้จัดการมาตั้งทุกวันนี้

ตอนที่ยังทำโชว์เล็กๆ ในร้านอาหารเล็กๆ เพื่อนอีกคนก็ชวนไปแสดงงานใน แกลเลอรีที่โอซาก้า ที่เดียวกับที่ Yoshitomo Nara แสดงงานเป็นประจำ แดมยัง แนะนำให้รู้จักบานาน่า โยชิโมโตะ นักเขียนชื่อดังของญี่ปุ่นด้วย

แล้วบานาน่าก็ชวนให้เขาวาดภาพปกนิยายจนเป็นที่รู้จักในหมู่นักอ่านแดน ปลายดิน

กลับมาเมืองไทยก็ยังมีแกลเลอรีมาชวนทำนิทรรศการครั้งใหญ่ ยอมให้เขา แสดงงานตามใจ แดมยังชวนพิมพ์หนังสืออีก

วิศุทธิ์มักพูดเสมอว่ามะม่วงไม่ได้มีชีวิตขึ้นมาเพราะเขาคคนเดียว

แต่เป็นเพราะจินตนาการของคนอื่น ของคนอ่าน และของเพื่อนๆ ในหน้ากระดาษ ต่อจากนี้

ヒロカ リムビブ-ウッド

อีโรคะ ลิ้มวิภูวัฒน์

ภรรยาของวิศุทธิ์ เจ้าของแบรนด์เสื้อผ้า VL BY VEE
แถมมองผู้ปลูกปั้นให้มะม่วงกลายเป็นสินค้าสารพัด

ในวันคืนที่มะม่วงยังไม่โตเด่น รับบทเป็นเพียงหนึ่งคาแรกเตอร์ใน
สังกัดของวิศุทธิ์ วี-อีโรคะ ลิมวิภูวัฒน์ ภรรยาของเขาคือคนที่เห็น
ศักยภาพว่าคาแรกเตอร์เด็กสาวคนนี้น่าจะนำมาต่อยอดทำเป็นสินค้าได้

“เราไม่ได้รู้สึกที่ตัวเองเป็นแมวมองอย่างที่ตี๋มบอก
เลยนะ ไม่เคยคิดว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มะม่วง
มาถึงจุดนี้ สาเหตุที่เราเห็นมะม่วงแล้วขอมาทำเป็นสินค้า
ตั้งแต่ตอนแรกเพราะเราเห็นว่าฟอร์มมันน่ารักดี ดูมีความเป็น
กราฟิกไม่เหมือนตัวละครอื่นๆ ของตี๋ม เพราะก่อนหน้านั้น
เขาจะวาดแต่พวก *hesheit* พอเราเห็นคาแรกเตอร์ผู้หญิง
ตัวป้อมๆ ลายเส้นน้อยๆ แบบนี้ เลยคิดว่าน่าจะเอามาสกกรีน
ทำเป็นเสื้อยืด เพราะรูปร่างเอาไปสกกรีนง่าย ทำบล็อกรักได้
หลายสี เหมือนเป็นงานป๊อปอาร์ต เห็นภาพเวลาไปอยู่กับ
สิ่งของต่างๆ ได้ง่าย

“ตอนนั้นเป็นจังหวะที่ตี๋มจัดนิทรรศการที่แกลเลอรีใน
โอซาก้าพอดี ที่นั่นเขามีขี้อปให้เอาสินค้ามาฝากขายได้
เราเลยทำบล็อกสกกรีนลายมะม่วง ทำเสื้อยืดไปขายก็ขายได้
เอาไปก็ลือๆ ก็หมด หลังจากนั้นเราเลยทำแทบทุกครั้งที่จัด
อีเวนต์เลย (หัวเราะ) ทุกคนชอบทั้งที่ไม่รู้ว่าคาแรกเตอร์นี้
เป็นใคร คืออะไร รู้แค่มันหน้าตาน่ารักดี กลมไปหมด ตาแป๋ว
ใส่ชุดเรียบๆ ผมยาว นอกจากเสื้อยืดเราก็เอาไปทำโปรดัคต์
อีกหลายอย่างมาก ทั้งหมดนี้ ผู้พันคน ตึกตา ทำไปตาม
ความชอบของเรา แต่ถ้าถามว่าทำไมถึงมีคนชอบมะม่วง
และอยู่มาได้ถึงวันนี้ จริงๆ แล้วเราน่าจะเป็นเพราะ
คำพูดมากกว่า เมสเสจของมะม่วงน่าจะโดนใจคนเยอะ

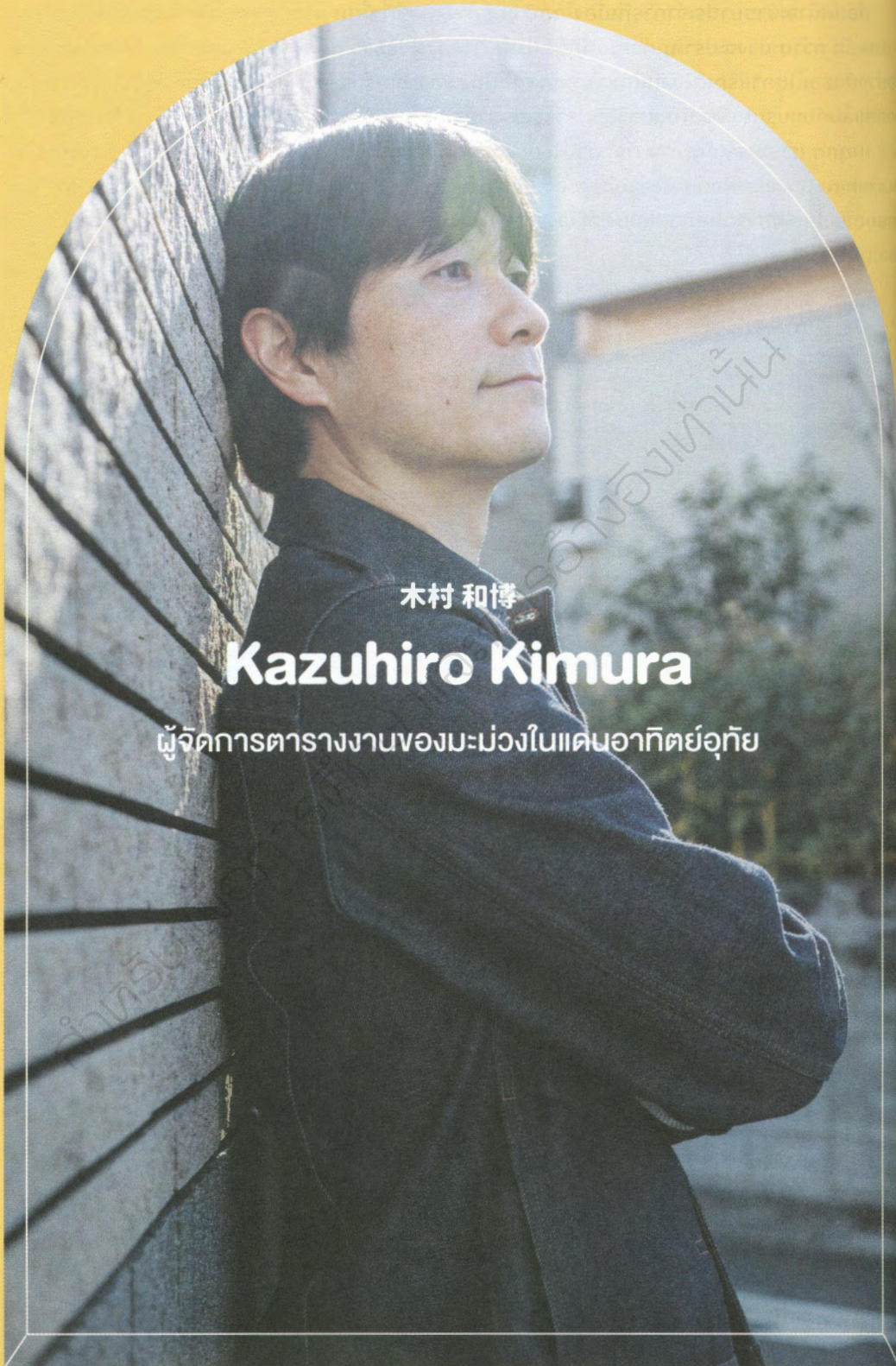
“ทุกวันนี้มะม่วงเป็นเหมือนครอบครัวของเราไปแล้ว เพราะเขาอยู่กับเราทุกที เวลามีมะม่วงออกไปทำงานตามที่ต่างๆ เราจะรู้สึกเป็นห่วง อารมณ์เหมือนเชียร์ลูกเลย เราอยากเอาใจช่วยเขา อยากให้เขาออกมาดูดีที่สุดในขณะเดียวกันเราก็มองว่ามะม่วงเป็นผู้ใหญ่ เขาหาเงินได้เยอะกว่าเราอีก (หัวเราะ) รับงานได้เยอะกว่าเรา เราเลยเป็นห่วงเขาในแง่ที่ว่าไม่อยากให้ฝันมากเกินไป ไม่อยากให้เสียอิมเมจ ไม่อยากให้เหนื่อยมาก หรือจริงๆ เขาอาจจะเหมือนลูกเราไปแล้วแต่เราไม่รู้ตัวก็ได้ (หัวเราะ) เหมือนเป็นลูกที่โตแล้ว หาเงินเองได้แล้ว แต่เราก็คงเป็นห่วงอยู่ดี คอยตามเชียร์อยู่ห่างๆ

ตั้งแต่ตั้มเริ่มวาดมะม่วงมาจนถึงตอนนี้ เราว่าเขาไม่ได้เปลี่ยนไปมากเท่าไร อาจจะยึดติดน้อยลงมีอิโก้บ้างน้อยลง และคุปต์ลอยวางมากขึ้น เมื่อก่อนเขาเป็นคนบ้าพลัง ทำอะไรแล้วต้องทำให้สุด เขาจะคิดละเอียดว่าสิ่งที่วาดสิ่งที่ทำนั้นมีความหมายอย่างไร แต่ตอนนี้เราว่าความไม่คิดอะไรก็เป็นความสุขอย่างหนึ่งของตั้มเหมือนกัน มะม่วงทำให้เขาได้เจอกับคนที่มีความสุขมากๆ มากขึ้น คนประเภทที่มีความสุขในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เราว่าเพราะแบบนี้เลยทำให้ตั้มสบายขึ้น รู้จักปล่อยวางมากขึ้น เหมือนที่เขาบอกว่ามะม่วงทำให้เขาได้ยอมรับว่าคนมีหลายแบบ มันคือการวาด *Everybody Everything* นั่นแหละที่ทำให้เขายอมรับว่าโลกนี้ไม่ได้มีแค่คนในแบบที่เขาอยากให้เป็น

“ส่วนถ้าถามว่ามะม่วงทำให้เราเปลี่ยนไปอย่างไร เราว่ามะม่วงเองก็ทำให้เราซอพต์ลงเหมือนกัน เหมือนเป็นพลังบวกที่ทำให้เรารู้สึกใจเย็นลง ฮีลเราโดยที่ไม่รู้ตัว การมีเขาอยู่ในชีวิตเป็นเหมือนสมดุลของชีวิต เป็นเหมือนหยิน-หยาง เรากับตั้มเป็นคนพลังเยอะ บ้าทำงาน ทำอะไรแบบเอกซ์ตรีม พอมีอีกด้านมาเบรกบ้างเลยเป็นส่วนดี นึกภาพว่าถ้าบ้านของเราไม่มีมะม่วงมันคงจะเป็นอีกแบบหนึ่ง คงดูแห้งๆ เย็นๆ แต่พอมีมะม่วงก็เหมือนมีความอบอุ่นเข้ามา ถ้าให้เทียบเขาคงเป็นเหมือนพระอาทิตย์”

木村 和博

Kazuhiro Kimura

ผู้จัดการตารางงานของมะม่วงในแดนอาทิตย์อุทัย

ภาพ วรันต์ แพทยานันท์

ก่อนหน้าจะย้ายมาประจำการที่เมืองไทย วิศุทธิ์ทำงานอยู่ที่ญี่ปุ่นเป็นหลัก กว่าเมื่งจะปรากฏตัวเป็นที่คุ้นหน้าคุ้นตาของแฟนชาวไทยอย่างนี้ เธอเป็นคาแร็กเตอร์ที่โลดแล่นออกงานในนิตยสารและร่วมคอลแล็บกับแบรนด์ของญี่ปุ่นมาแล้วหลายต่อหลายเจ้า

ในทุกๆ ตารางงานที่ญี่ปุ่น ตั้งแต่วันตั้งไข่จวบจนถึงปัจจุบัน Kazuhiro Kimura ผู้จัดการชาวญี่ปุ่นของวิศุทธิ์คือผู้อยู่เบื้องหลังคอยดูแลและจัดการให้เสมอ และนี่คือเรื่องราวระหว่างเขา วิศุทธิ์ และเมื่ง

ผมเจอกับวิศุทธิ์ครั้งแรกที่งาน Fat Festival ตอนนั้นเขาเป็นศิลปินที่วาดให้นิตยสาร Katch ของบอย โกสิยพงษ์ พร้อมกันนั้นก็เขียนการ์ตูนที่ออก hesheit มาแล้วถึง 3 เล่ม ส่วนผมเป็นนักศึกษาชาวญี่ปุ่นที่มีโอกาสได้มาเรียนภาษาไทยที่กรุงเทพฯ ตอนนั้นผมไม่รู้จักวิศุทธิ์หรอก รู้จักแค่การ์ตูนของเขา พอได้เจอนักเขียนที่เราติดตามเลยเข้าไปขอลายเซ็น เขาเซ็นให้ผมว่า Someday, I will go to Japan.

ในปีถัดมาวิศุทธิ์ได้มาญี่ปุ่นจริงๆ เขาได้รับเชิญมางานสัมมนาเรื่องการตูนเอเชีย ผมไปงานนั้นเหมือนกันเลยเข้าไปทักว่าจำผมได้ไหม เขาบอกว่าจำได้ เราเลยไปกินข้าวด้วยกัน หลังเลิกงานและเริ่มรู้จักกันมากขึ้น ตั้งแต่นั้นเวลาผมไปกรุงเทพฯ ก็จะนัดเจอกับเขา จนปี 2003 ตอนนั้นผมอยู่ที่ชิโอกะ วิศุทธิ์ติดต่อมาว่าจะมาเรียนที่ญี่ปุ่น ถ้าให้ผมช่วยจัดการเรื่องโรงเรียนให้หน่อยได้ไหม ผมก็โอเค ช่วยจัดการให้เขา

“ช่วงที่วิศุทธิ์มาอยู่ที่นี้แรกๆ เขายังไม่ได้ทำอะไรเกี่ยวกับ
มะม่วงมาก จะเน้นไปที่การดูเรื่อง *hesheit* เสียมากกว่า
ตอนนั้นเขาตีพิมพ์ *hesheit* ฉบับญี่ปุ่นด้วยตัวเองและขายเอง
ผมเองอยากทำอะไรเกี่ยวกับประเทศไทย อยากแนะนำ
วัฒนธรรมไทยให้คนญี่ปุ่นรู้จักอยู่พอดี เลยมาช่วยเขาติดต่อ
ร้านหนังสือ หาสำนักรพิมพ์ หาสถานที่ฝากขายให้เขาด้วย
หลังจากนั้นเริ่มมีคนญี่ปุ่นติดต่อมาให้เขาวาดรูป ผมเลยได้ทำ
หน้าที่เป็นตัวแทนติดต่อประสานงานให้เขาไปโดยปริยาย
ไม่คิดเหมือนกันว่าสุดท้ายจะกลายมาเป็นผู้จัดการส่วนตัว
อย่างนี้

“ถ้าถามผมว่าที่ญี่ปุ่นมะม่วงดังแค่ไหน ด้วยความที่
ประเทศญี่ปุ่นมีตัวคาแร็กเตอร์เยอะมาก เลยอาจจะนำมา
เปรียบเทียบกันไม่ได้ แต่ผมว่ามะม่วงมีข้อดีอย่างหนึ่งคือ
เขามีเมสเสจ ผมเลยคิดว่าเขาสามารถดั่งขึ้นและโดดเด่น
จากคาแร็กเตอร์อื่นๆ ได้อีก และจะอยู่ได้นาน ในอนาคต
คาแร็กเตอร์ใหม่ๆ ของญี่ปุ่นอาจจะหายไปก็ได้ แต่มะม่วง

จะไม่หายไปแน่นอน ตามปกติการสร้างคาแร็กเตอร์ขึ้นมา
สักตัวอาจจะเริ่มต้นจากการมีโปรเจกต์มาก่อน แล้วสร้าง
คาแร็กเตอร์ให้เหมาะกับสินค้า แต่มะม่วงไม่ใช่แบบนั้น
มะม่วงเป็นแค่ผลงานหนึ่งของวิศุทธิ์ และที่มะม่วงโด่งดัง
ขึ้นมาได้ไม่ใช่เพราะผมหรือวิศุทธิ์อยากโปรโมต แต่เป็น
เพราะคนอื่นอยากใช้งานมะม่วงมากกว่า มะม่วงจึงมีงาน
ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

“ที่มะม่วงเข้าถึงคนได้ง่ายเพราะมันน่ารัก มีแต่เมสเสจ
ที่ดี เป็นคาแร็กเตอร์ที่อยู่เฉยๆ เยียบๆ ไม่พูดอะไร ไม่มีอะไร
รุนแรง ไม่ได้ส่งผลร้ายอะไรกับใคร เหมาะกับคนทั่วไป
คนสามารถดูภาพของมะม่วงไปได้เรื่อยๆ โดยที่จิตใจไม่ต้อง
ตื่นเต้นมาก เห็นภาพมะม่วงที่เรารู้สึกสบายใจ วัฒนธรรม
ของคนญี่ปุ่นก็คล้ายกับคนไทย สิ่งที่วิศุทธิ์พูดก็มาจาก
แนวคิดของศาสนาพุทธ คนญี่ปุ่นเลยเข้าใจ เพราะมาจาก
แนวคิดพื้นฐานเดียวกัน

“ผมว่าที่วิศุทธิ์ประสบความสำเร็จที่ญี่ปุ่นเป็นเพราะ ทั้งความโชคดีและการทำงานหนัก วิศุทธิ์โชคดีที่ได้รู้จักกับ คนดี แต่เพราะเขาผลิตผลงานดีๆ ออกมาด้วยเขาเลยได้ รู้จักกับคนดีๆ เหล่านั้น วิศุทธิ์ขยัน เขาทำงานตลอดเวลา ทำงานเต็มทีร้อยเปอร์เซ็นต์ทุกครั้ง และยังสร้างงานใหม่ ออกมาเรื่อยๆ ถึงแม้จะไม่มีคนสั่งงาน ภาพมะม่วงที่เขาอัพ ในอินสตาแกรมที่ทุกคนเห็นก็ไม่มีใครสั่งเขา วิศุทธิ์ทำเอง ทั้งนั้น เขาไม่ซีเกียจ เอาจริงเอาจัง

“ภาษาญี่ปุ่นของวิศุทธิ์ดีมาก สามารถสื่อความให้คน ญี่ปุ่นประทับใจได้ ผมว่านี่เป็นอีกเหตุผลสำคัญที่ทำให้เขา ประสบความสำเร็จที่ญี่ปุ่นได้ขนาดนี้ เพราะหากคนต่างชาติ อยากรทำงานที่ญี่ปุ่นต้องเข้าใจภาษาญี่ปุ่นก่อน วิศุทธิ์ทำให้ คนญี่ปุ่นหลายคนสนใจประเทศไทยมากขึ้น พอรู้จักวิศุทธิ์ และมะม่วงก็เลยสนใจประเทศไทยด้วย

“ในฐานะผู้จัดการที่เห็นมะม่วงมาตั้งแต่วันแรก การได้เห็นมะม่วงเติบโตขึ้นอย่างทุกวันนี้ ถ้ามองในเชิงธุรกิจ แนนอนว่ามันเป็นเรื่องที่ดี เราทำงานง่ายขึ้นมาก ลูกค้าติดต่อ มากก็คุยได้ง่ายขึ้น แค่นำหรือสอบถามว่ารู้จักมะม่วงไหม หรือแค่บอกว่าผมทำงานกับศิลปินที่วาดมะม่วงนะ คนก็เข้าใจ แต่ผมก็เชื่อว่ามะม่วงยังพัฒนาไปได้อีกเรื่อยๆ แนนอน

“ผมเองก็ยังคงอยากดูไปเรื่อยๆ ว่ามะม่วงตอนนี้กับ มะม่วงอีก 2 ปีข้างหน้าจะเป็นยังไง อยากให้เขาอยู่ไปได้ เรื่อยๆ อีก 20-30 ปี และผมก็หวังว่าจะได้ทำงานกับวิศุทธิ์ ไปนานๆ”

ศุภมาศ พะหุโล

เจ้าของ BANGKOK CITYCITY GALLERY
แกลเลอรีที่มีนิทรรศการแรกเป็นเขาวงกตของวิศุทธิ์และมะม่วง

ตั้งแต่วิศุทธิ์และมะม่วงย้ายกลับมาอยู่เมืองไทย มะม่วงก็ปรากฏตัวอยู่ทุกที่ตั้งแต่เป็นสติ๊กเกอร์ในแอปพลิเคชัน LINE ไปจนถึงเสื้อชั้นในของหญิงสาว จะเว้นก็แต่แกลเลอรีที่คาเร็กเตอร์นี้ไม่ค่อยได้ไปเยี่ยมเยือน

แต่ BANGKOK CITYCITY GALLERY คือแกลเลอรีแห่งเดียวในไทยที่จัดนิทรรศการขนาดใหญ่กับวิศุทธิ์มาแล้วถึงสองครั้ง ทั้งสองครั้งมีตัวแสดงหลักคือมะม่วง

ครั้งแรกเกิดขึ้นในปี 2015 เมื่อ อุกตาส-ศุภมาส พะหุโล และ อีป-อรรคพล สุทัศน์ ณ อยุรยา ตัดสินใจเปิดแกลเลอรีสีขาวกลางซอยสาทร 1 และชวนวิศุทธิ์มาเป็นศิลปินคนแรก คราวนั้นเขายกนิทรรศการ MELO House ที่เคยทำที่ญี่ปุ่นมาแสดงใหม่ให้คนได้มาวิ่งเล่นเลือกเส้นทางเดินของตัวเองไปกับภาพวาดมะม่วง

2 ปีถัดมามะม่วงและพองเพื่อนก็กลับมาอีกครั้งในนิทรรศการ LR ที่ยังคงคอนเซปต์เขาวงกตเหมือนเดิม เพียงแต่เปลี่ยนภาพวาดให้ดึกดึกลงด้วยแอนิเมชั่นที่วิศุทธิ์ทำเอง

และแล้วโลกของมะม่วงกับโลกของศิลปะก็ได้มาเจอกันในแกลเลอรีที่ไม่เชื่อว่าการดูงานศิลปะต้องป็นบันได แต่จะวิ่งดูในเขาวงกตก็ได้เหมือนกัน

“เรากับตั้มควรจะรู้จักกันตั้งแต่สมัยเรียนที่ศิลปากร เพราะเขาเป็นรุ่นพี่ที่โตกว่าเราไม่กี่ปี เขาอยู่คณะมัณฑนศิลป์ ส่วนเราเรียนโบราณคดี แต่เราก็มารู้จักกันและไม่ได้รับรู้เรื่องราวของกันและกันเลย จนเรามารู้จักตั้มผ่าน *hesheit* ใน a day แต่ช่วงที่เริ่มดูงานเขาจริงๆ คือช่วงที่เขาเขียนเรื่อง *ชิงช้า* มันเข้าถึงข้างในของเรา อาจจะเพราะ *ชิงช้า* มีเทคนิควิธีการใช้ภาพในการเล่าเรื่องค่อนข้างมาก เรากับพี่อ้อเลยสนใจ

“สักประมาณ 2 ปีก่อนเราจะเปิด BANGKOK CITYCITY GALLERY ช่วงนั้นเราเริ่มสะสมงานศิลปะแล้วและอยากรู้ว่าจะสะสมงานศิลปะของตั้มที่ไหนได้บ้างเพราะเขาไม่มีตัวแทนดูผลงานในไทย อยากรู้จักเขามากขึ้นด้วย เรากับพี่อ้อเลยขอไปเจอตั้มที่สตูดิโอ เขาก็คองงๆ นิดหนึ่ง แต่ก็ทำให้รู้จักกันมาตั้งแต่ตอนนั้น

“ตอนนั้นเรายังไม่ได้คิดจะเปิดแกลเลอรีด้วยซ้ำ พอคิดจะเปิดจริงๆ เลยรวบรวมความกล้าบอกตั้มว่าอยากให้เรามาเป็นศิลปินคนแรกของเรา เราชอบวิธีคิดของเขา เขาก็ตอบตกลง เราบอกพี่อ้อปว่า ‘เขาเชื่อเราอะ’ เราพูดเสมอว่าวันนั้นที่ตั้มตกลงทำให้เรารู้สึกว่ามีคนคนหนึ่งที่เราเชื่อในงานของเขาและเขาก็เชื่อในเรา มันเป็นส่วนสำคัญมากในการเดินทางของแกลเลอรี”

“ตั้มมักจะรู้สึกว่าเขาไม่ใช่ศิลปิน เขาเพนต์รูปไม่ได้ซึ่งมันไม่ใช่ความคิดของเขาหรอกแต่เป็นความคิดของคนอื่นคนที่ไม่ได้มองว่าการทำคาแร็กเตอร์เป็นงานศิลปะ เราเข้าใจเขาเหมือนกันนะ เพราะในการทำงานศิลปะคุณจะต้องโดนเป่าปายหลายอย่าง โดนจัดลำดับชั้น เช่น เป็นนักวาดภาพประกอบ เป็นศิลปินประเภทนั้นประเภทนี้ ซึ่งเราไม่ได้ให้ความสำคัญ เราแค่รู้สึกว่าใครก็ตามที่พาเราเข้าไปในโลกที่ทำให้เราเปิดความคิดได้แค่นั้นก็พอแล้ว คุณทำแบบไหนได้ดีที่สุดก็ใช้วิธีนั้น จะใช้คอมมิคในการเล่าเรื่องก็ได้ ทำอะไรก็ได้”

“ตั้มมีตัวละครในสังกัดหลายตัว บางตัวก็เป็นคนที่เขาอยากเป็นมากๆ บางตัวเป็นคล้ายเทพแห่งความดี บางตัวก็เป็นเหมือนส่วนลึกๆ ที่อยู่ข้างใน แต่ถ้าคุยกับเขาจะพบว่าตัวละครเหล่านั้นจริงๆ ก็คือเขาทั้งหมด พอตีว่าช่วงที่เราเปิด BANGKOK CITY CITY GALLERY ตั้มทำงานเกี่ยวกับมะม่วงเยอะมาก นิทรรศการแรกของที่นี่เลยเป็น MELO House นิทรรศการเขาวงกตที่ใช้ตัวละครมะม่วง

“เราชอบมุมมองที่ตั้มมีต่อคน มะม่วงพูดถึงความหลากหลายของคนในสังคมอยู่ประมาณหนึ่ง เพื่อนของมะม่วงไม่ได้มีแค่คน แต่มีสัตว์ มีธรรมชาติ มีต้นไม้ ซึ่งเราเห็นด้วยว่าเราไม่สามารถมองเห็นแค่มนุษย์ด้วยกันเองได้”

“มะม่วงยังพูดถึงเรื่องธรรมชาติอย่างการเกิด-ดับ เขาไม่ได้พยายามดิ้นจ้องอะไรไว้หรือพยายามที่จะให้ใครทำอะไรสักอย่างแต่มักจะพูดถึงเรื่องที่ควรเป็นไปตามธรรมชาติ ยิ่งรู้จักตั้มมากขึ้น เห็นตั้มศึกษาปรัชญาและการปฏิบัติหลายอย่าง เขาลองศึกษาศาสตร์การเยียวยาแบบต่างๆ เช่น ให้ธรรมชาติเยียวยา มันทำให้เรารู้สึกว่าเขาไม่ได้แค่ฟังอะโรมาแล้วเขียนแต่สิ่งที่เขียนคือมุมมองของเขาจริงๆ

“เราคิดว่ามะม่วงน่ารักแต่เราไม่ได้สนใจเรื่องฟอร์มของมะม่วงเลย เราชอบแนวคิดของตั้มที่เล่าผ่านคาแรกเตอร์นี้ แม้ว่าเราอาจจะไม่ได้คิดอะไรเหมือนมะม่วงเสียทีเดียว บางอันก็ไม่เห็นด้วย บางอันก็แซวเขาว่า โห หวานเขียว หรือแก๊งตัวการ์ตูนใน *hesheit* ก็ต้องล้อมมะม่วงแน่ๆ แบบ ‘เฮ้ย เธอคือเทพแห่งความดี’ (หัวเราะ) แต่มะม่วงชี้ให้เราเห็นความคิดอีกฝั่ง

“เวลาเราดูแอนิเมชันสั้นๆ หรือคอมิกสามช่องของตั้ม เราเหมือนได้เห็นโลกอีกใบ เห็นอีกมุมมอง เช่น ในช่วงที่ญี่ปุ่นพยายามผลิตแตงโมไร้เมล็ดออกมา ตั้มก็เขียนการ์ตูนเรื่องนี้ แต่ไม่ใช่มะม่วงนะ และถามแค่คำว่า ‘ถ้าแตงโมไม่มีเมล็ดแล้วมันจะมีผลต่อไปได้อย่างไร’

“หรือตอนที่หัวเตียงของเรายังมีภาพมะม่วงอยู่เลย เป็นคอมิกสามช่องเรื่องมะม่วงที่ผมยาวมากจนหนักเลย ตัดผมสั้น ซึ่งมันไม่ใช่เรื่องการตัดผมจริงๆ ทรอก แต่เหมือนเป็นการกลับมาดูว่าอะไรคือสิ่งที่เราแบกอยู่และเราจะจัดการกับมันได้อย่างไร

“สำหรับเรา มันพิเศษมากเลยที่งานของตั้มละเอียดอ่อน มองเห็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้ และมันก็สำคัญเพราะในการมองเรื่องใหญ่เราไม่ควรมองข้ามเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่จะประกอบสร้างขึ้นมาเป็นเรื่องที่ใหญ่กว่านั้น”

タツトパリッドポン ヒランワ-ティツド

ทรรคปริศพณร์ หิรัญวาทิต

เจ้าของ Trendy Gallery ผู้ริเริ่มโปรเจกต์ฟัทเทอร์
ที่ส่งตัวมะม่วงเข้าสู่วงการอาร์ตทอย

วิศุทธิ์เคยบอกว่าผลงานของเขาเป็นงานที่เหล่าคอลเล็กเตอร์ไม่สนใจ เพราะดูเหมือนภาพประกอบในหนังสือเกินไป ไม่มีราคา ในท้องตลาด จึงไม่ค่อยมีใครหาภาพวาดของเขาเก็บไว้ แต่ช่วงต้นปี 2020 ที่ผ่านมา หลังเปิดตัวฟีกเกอร์มะม่วงขนาด 30 เซนติเมตร พร้อมจัดนิทรรศการ MAMUANG WALK ขึ้นที่ Trendy Gallery นั่นคือครั้งแรกๆ ที่เหล่าคอลเล็กเตอร์เริ่มเห็น สนใจ และซื้อผลงานของเขา

“เดิมทีร้าน Trendy Gallery ของเราเน้นนำฟีกเกอร์ของศิลปิน และคาแร็กเตอร์จากต่างประเทศเข้ามาขาย พอร์บของเขาจะมาเรื่อยๆ ผั่งเอเยนต์ก็เริ่มถามว่าประเทศไทยไม่มีศิลปินที่ทำงานคาแร็กเตอร์อย่างนี้บ้างเลยหรือ ตอนนั้นเป็นเหมือนจุดเริ่มต้นที่ทำให้เราเริ่มหันมาสนใจ เริ่มคิดว่าเราชอบศิลปินคนไหน ถ้าจะทำฟีกเกอร์อย่างนี้บ้างควรจะใช้เวลาเรีกเตอร์ของใครดี วันหนึ่งเราเห็น โยชิโตโมะ นาระะ ทาปริเต้มากรรมชื่อ Sleepless Night เราเลยนึกถึงตั้มขึ้นมา

ก่อนหน้านี้เราติดตามผลงานของตั้มอยู่แล้ว อย่างมะม่วงก็อ่านแล้วชอบในความใจดี ไม่ต้องพูดอะไรเยอะ ชอบที่ตั้มเกลามาเมสเซอร์ที่ต้องการจะสื่อให้เหลือแค่สั้นๆ แค่นี้ก็เด็ดแล้ว เหมือนที่มานิซ พุดตาล เคยบอกว่าเมื่อก่อนเวลาเขาเล่นดนตรี ถ้าจะบอกรักผู้หญิงคนหนึ่งเขาใช้ไปร้อยกว่าโน้ตเลยนะ แต่ตอนนี้พออายุ 60 ถ้าจะบอกรักใครสักคน เขาใช้โน้ตแค่สามตัวพอ ไม่ต้องมาโชว์เยอะแยะ ปวดหัวไปทิ้งช่วงให้มองตากันดีกว่า สิ่งที่ตั้มทำกับมะม่วงก็เป็นแบบนั้น

“มวลของมะม่วงเองมีความคล้ายคลึงกับงานของนาระะ ลายเส้นของตั้มง่าย ชัด เป็นคาแร็กเตอร์ฝีมือคนไทยที่ไม่ได้ดูไทยเกินไป สามารถเข้าถึงคนในระดับอินเตอร์ ตอนนั้นเราเลยคิดว่ามะม่วงน่าจะลุยทางนี้ได้ อยากเห็นเขาถูกทำออกมาเป็นสามมิติ เราเลยชวนตั้มมาทำ พอชวนบีบตั้มก็บอกได้เลยตกลงทำด้วย ทั้งๆ ที่ยังไม่ได้อยู่เรื่องผลประโยชน์กัน ทำไปเรื่อยๆ จนครึ่งทางเพิ่งจะมาคุยว่าเราจะแบ่งผลประโยชน์กันยังไงดี (หัวเราะ)

“กว่าจะได้ฟีกเกอร์มะม่วงมา รู้ไหมเราใช้เวลาอยู่ 6 ปีเลยนะ แก้วแล้วแก๊วก ก็เปลี่ยนคนทำ เปลี่ยนบริษัทไปตั้งหลายแห่ง เสียเงินไปเยอะเหมือนกัน แต่เพราะเราไม่คิดแบบพ่อค้า ไม่ได้ต้องการทำแค่เพื่อขายหรือหากำไร เราแค่อยากเห็นมะม่วงออกมาสมบูรณ์ที่สุด เลยคิดว่าเท่าไรก็ทำไปเถอะ

“ผลงานเสร็จผลตอบรับก็ดี ยอดจองฟีกเกอร์เต็มจำนวน ภาพของมะม่วงที่ตั้มนำมาจัดแสดงในนิทรรศการ MAMUANG WALK ก็หมดตั้งแต่วันแรก ตั้มยังพูดเองเลยว่าไม่นึกว่ายอดขายจะเป็นอย่างนี้จริงๆ แฟนของมะม่วงไม่ใช่กลุ่มที่จ่ายหนัก จบงานนี้แล้วเรายังแซวตั้มเลยว่าอุตสาหกรรมราคาของมะม่วงให้เป็นงานอาร์ตไปแล้ว ยังไปทำของกระจุกกระจิกขายอยู่ก็ เขาก็ยิ้มๆ ไม่ว่าอะไร นี่เป็นอีกสิ่งที่ทำให้เราชอบตั้ม เขาเป็นคนทำงานกับทุกคน ไม่ได้มาแบ่งว่าเสีย งานระดับนี้เลิกไป ฉันทำไม่ได้

“ถึงเขาจะบอกว่ามะม่วงกับเขาเป็นคนละขั้วกัน แต่เราว่างานที่ตั้มทำ ลึกๆ แล้วมันคือตัวเขาแน่แหละ มันเป็นจิตใต้สำนึก ไม่อย่างนั้นก็เขียนออกมาไม่ได้ อย่างการพูดอะไรออกมาตรงๆ พูดประเด็นที่ต้องการจะสื่อสารเลย ก็เป็นจุดหนึ่งที่คล้ายกัน

“เวลาคุยงานกันเขาก็เป็นอย่างนั้น เป็นคนไม่ซับซ้อน มีอะไรก็พูดเลย ได้ก็ไม่ได้ก็ไม่ได้ เห็นเขาเป็นคนง่ายๆ อย่างนี้แต่เวลางานเขาไม่ปล้อยนะ จะแก้หรือ เดี่ยวผมเขียนใหม่ให้ ทำจนออกมาดีกว่าเดิม เราถึงบอกว่าสุดท้ายเมื่อเราทำโปรเจกต์ฟีกเกอร์อันนี้เสร็จ สิ่งที่เราดีใจมากที่สุดไม่ใช่เรื่องผลสำเร็จแต่เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ ถ้าเราไม่ได้ร่วมงานกันวันนั้น ความสัมพันธ์ของเรากับตั้มก็คงจะอยู่แค่สเตปที่หนึ่ง สเตปที่สอง ไม่ได้ก้าวมาเป็นสเตปที่สี่ ห้า หกอย่างนี้”

A portrait of Banana Yoshimoto, a Japanese author, framed in a semi-circle. She has dark, wavy hair and is wearing a green, long-sleeved top. The background is a soft-focus indoor setting with a window and a framed picture on the wall.

吉本 ばなな

Banana Yoshimoto

นักเขียนผู้เชื่อมั่นในหัวใจอันบริสุทธิ์ของมะม่วง

บานาน่า โยชิโมโตะ คือนักเขียนนวนิยายชื่อดังของญี่ปุ่น ผู้แจ้งเกิดในปี 1987 ด้วย *Kitchen* นิยายที่ได้รับรางวัล Kaien Shinjin Bungakusho ถูกแปลมากกว่า 30 ภาษาทั่วโลก และได้รับรางวัลในต่างประเทศมากมาย หนังสือของเธอเล่มอื่น เช่น *Goodbye Tsugumi* (ลาท่อนกชิคุมิ), *Hagoromo* (ปีกนางฟ้า) และ *Hitokage* (หญิงสาวผู้หวาดกลัวความสุข) ก็ถูกแปลไปทั่วโลก และถูกนำไปดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ทั้งในและนอกประเทศ

บานาน่ายังเป็นเพื่อนที่ดีของวิศุทธิ์ ในบรรดานิยายมากมายของเธอบางเล่มที่มีมะม่วงและตัวละครต่างๆ ของวิศุทธิ์อยู่บนปก ด้วยต่างก็เชื่อมั่นในเรื่องคล้ายๆ กัน คือความเรียบง่าย อ่อนโยน และหัวใจอันบริสุทธิ์

ฉันรู้จักตั้มคุงครั้งแรกจากงานของเขาซึ่งเป็นแผ่นรองงานในงานนิทรรศการเกี่ยวกับไทยที่โกเบ งานนั้น Fumiya Sawa เพื่อนร่วมชั้นของเราเป็นคนคิวเรต พอเห็นแล้วรู้สึกว่ามีเสน่ห์ ฉันชอบทั้งการใช้สีและเนื้อหาเลยเอ่ยชมกับชาวต่างชาติ ซึ่งชาวต่างชาติเขาไปบอกตั้มคุงอีกที หลังจากนั้นเลยได้เจอกันบ้างตามงานนิทรรศการ งานไอเวนต์ของสำนักพิมพ์ หรืองานฉายแอนิเมชั่นของตั้มคุง ฉันเคยให้ตั้มคุงวาดหน้าปกหนังสือให้ด้วย ชื่อ *Nankurunai* (นันทคุรุไน) หลังจากนั้นก็ชอบผลงานของเขาและตามอ่านมาตลอด

งานของตั้มคุงทั้งการ์ตูนและภาพวาดเป็นงานที่เข้าถึงง่าย คนชอบมองว่าวาดง่าย แต่จริงๆ แล้วมีเบื้องหลังที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่ใครก็วาดได้ ที่สำคัญ สิ่งที่ยอดเยียมมากของตั้มคุงคือความตั้งใจอันแรงกล้าที่จะถ่ายทอดความคิดอันอ่อนโยน

มะม่วงจังไม่ใช่ช่างฟ้าหรือเทวดาที่ไหน เป็นแค่เด็กหญิงคนหนึ่งที่มีหัวใจอันบริสุทธิ์ นั่นคือสิ่งที่คิดของมะม่วงจังที่เรามองโลกอย่างตรงไปตรงมาหรือมองด้วยหัวใจอันบริสุทธิ์ หลายเรื่องในโลกนี้ก็จะกลายเป็นสิ่งที่เรียบง่าย ฉันคิดว่านั่นคือสิ่งที่ตั้มคุงวาด งานของเขาตั้งคำถามที่พาให้หัวใจอันยุ่งเหยิงของผู้ใหญ่ได้รับการปลอบประโลม และสื่อสารถึงหัวใจผู้อ่านได้อย่างเรียบง่ายและบริสุทธิ์

“จุดร่วมของฉันกับตั้มคุงนั้นอาจจะถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดได้ยาก แต่ถ้าต้องอธิบายจริงๆ ก็คงเป็นเรื่องที่เราต่างก็เชื่อมั่นในหัวใจอันบริสุทธิ์และพยายามที่จะใช้ชีวิตในแบบของตนเองให้ได้มากที่สุด ไม่ว่าจะในช่วงเวลาแบบไหนก็ตาม

“ถึงฉันจะไม่เคยเขียนนิยายเกี่ยวกับมะม่วงจัง แต่พอได้อ่านการ์ตูนมะม่วงจังแล้วก็รู้สึกได้ว่าถ้าได้เขียนนวนิยายที่ตอนจบทำให้เรายิ้มได้ก็น่าจะดีนะ”

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

